

CONSULTATIE IMPLEMENTATIEWET DSM AUTEURSRECHTRICHTLIJN - INBRENG RTL NEDERLAND

OPENBARE REACTIE

RTL Nederland (hierna: RTL) maakt graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de *Implementatiewet richtlijn auteursrecht in de digitale eengemaakte markt*. Hieronder zal RTL een aantal punten naar voren brengen die wat RTL betreft verbeterd cq. verduidelijkt zouden kunnen worden in het definitieve wetsvoorstel.

Transparantieplichting - Art. 25ca Wetsvoorstel (art. 19 Richtlijn)

Met de richtlijn wordt een nieuwe rapportageverplichting ingevoerd voor exploitanten (waaronder omroepen). Volgens de Memorie van Toelichting (pag. 29) moet de informatie “passend zijn: dat wil zeggen: volledig, relevant, nauwkeurig, begrijpelijk, bij de tijd en zolang als de exploitatie duurt”. Het staat vast dat de invoering van een dergelijke gedetailleerde rapportageverplichting hoe dan ook een verzwarend van de administratieve lasten van de exploitanten (waaronder de omroepen) met zich meebrengt.

In de Memorie van Toelichting (pag. 17) wordt daarover opgemerkt dat er een “impact assessment” heeft plaatsgevonden waaruit zou blijken dat er een eenmalige investering zou dienen plaats te vinden voor de ontwikkeling van rapportageprocessen en dat er daarnaast terugkerende kosten zouden zijn voor de feitelijke rapportage. Dat is veel te simpel gedacht. De wereld van exploitatie van audiovisueel werk is continu in ontwikkeling en partijen kunnen in het geheel nog niet overzien hoe die exploitatie in de toekomst zal plaatsvinden, laat staan dat zij nu al kunnen voorzien in de rapportageprocessen voor deze toekomstige exploitaties. Zelfs binnen de huidige stand van de techniek is het inrichten van een rapportageproces dat de hele distributieketen (producent-omroep-distributieplatformen) dekt al een onoverkomelijke klus. De vraag is of er überhaupt een geautomatiseerd proces kan worden ingericht voor de hele keten of dat de informatie voor deze rapportages grotendeels handmatig zal moeten worden verzameld en verwerkt. Daar komt bij dat er doorgaans een groot aantal makers een bijdrage levert aan de totstandkoming van een audiovisueel werk. Afgezien van het feit dat dat grote aantal makers de lastendruk van de rapportageverplichting vergroot, valt ook niet in te zien hoe de inkomsten in de keten moeten worden gerelateerd aan de individuele bijdragen van (de makers van) een filmwerk bij omroepuitzendingen.

De kosten voor het inrichten van de benodigde rapportageprocessen zullen dus zeker niet eenmalig zijn en de kosten voor de manuren die gestoken zullen moeten worden in het verzamelen en het verwerken van de gegevens zullen gezien de complexiteit van de keten en het grote aantal makers significant zijn. De schatting van “één tot twee uur voor de eenvoudigere gevallen tot tien uur voor de meest ingewikkelde gevallen” voor wat betreft de met de rapportage gemoeide arbeidstijd en “0,1 % van de omzet” voor wat betreft de kosten sluit derhalve geheel niet aan bij de praktijk. RTL vraagt zich dan ook af waar die schattingen op zijn gebaseerd.

De Memorie van Toelichting merkt op dat het “*voor de hand ligt*” dat met de specifieke kenmerken van de muziek-, film- en uitgeverijsector rekening wordt gehouden” (pag. 29). De Richtlijn is minder vrijblijvend en bepaalt dat rekening *dient* te worden gehouden met bedoelde specifieke kenmerken. Zie met name Overweging 77 Richtlijn (“*dienen de lidstaten rekening te houden met de specifieke kenmerken van de verschillende contentsectoren (...)*”). RTL adviseert de tekst zodanig aan te passen dat daadwerkelijk rekening *dient* te worden gehouden met de specifieke kenmerken van de audiovisuele sector cq de omroepsector.

Zoals de Memorie van Toelichting terecht opmerkt dienen de administratieve lasten in verhouding te blijven staan tot de met de exploitatie van het werk gegenereerde inkomsten en moet rekening worden gehouden met het belang van de bijdrage van makers en uitvoerend kunstenaars (pag. 29). RTL adviseert om deze proportionaliteitsbepaling op te nemen in de Wet.

Vanwege de impact op de administratieve lasten bepaalt de Richtlijn dat de verplichting kan worden beperkt tot het soort en niveau van informatie die redelijkerwijs mogen worden verwacht in gevallen waarin de administratieve lasten “*onevenredig zouden worden in het licht van de bij de exploitatie van het werk of de uitvoering voortgebrachte inkomsten*” (art. 19 lid 3 Richtlijn). RTL adviseert om deze toevoeging over te nemen in het Wetsvoorstel. RTL adviseert om daarnaast toe te voegen dat de informatie beperkt is tot de gegevens waarover de partij aan wie het verzoek is gericht beschikt en die noodzakelijk zijn met het oog op de berekening van vergoedingen.

In onze sector is het gebruikelijk dat de producent rechtstreeks afspraken maakt met de makers die een bijdrage leveren aan de totstandkoming van het filmwerk. De producent is dan ook -als de wederpartij van de maker - het eerste aanspreekpunt voor de rapportage. RTL ziet graag verduidelijkt dat een inzageverzoek van makers in beginsel dus alleen ziet op de exploitatie inkomsten van de producent. Ook ziet RTL graag verduidelijkt wat er moet worden verstaan onder makers die een “significant aandeel” leveren. Daarbij zou meegewogen kunnen worden of de bijdrage van de maker een directe impact heeft gehad op het succes van het werk. Voor die afweging zou men kunnen aansluiten bij de vraag of de bijdrage vervangen had kunnen worden door de bijdrage van een andere maker zonder het succes of het karakter van het werk te beïnvloeden.

Meeverhuizen transparantieplichting naar andere exploitant

In de Memorie van Toelichting wordt gesproken over “het meeverhuizen van de rapportageverplichting naar licentienemende exploitanten”. De wetgever verwijst naar artikel 843a Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering waarop makers een rapportageverzoek aan exploitanten zouden kunnen baseren.

Zoals hierboven uiteengezet adviseert RTL juist om op te nemen in de Toelichting van het Wetsvoorstel dat de maker van een audiovisueel werk zich in beginsel zal moeten richten tot de producent als zijn directe wederpartij met een verzoek om rapportage. Voor wat betreft de rapportageverzoeken van maker aan exploitanten adviseert RTL om terzake een specifieke regeling op te nemen in het Wetsvoorstel, waarbij de wetgever gebruik kan maken van de in de derde alinea van art. 19 lid 2 Richtlijn specifiek geboden mogelijkheid voor te schrijven “*dat verzoeken aan sublicentienemers (...) direct of indirect worden gedaan via de contractuele wederpartij van de auteur of uitvoerende kunstenaar*”.

Geschillencommissie – Art. 25g Auteurswet

RTL is positief over de voorgestelde wijziging van art.25g die het mogelijk maakt om geschillen met betrekking tot de transparantieplichting voor te leggen aan de Geschillencommissie voor Beroep en Bedrijf. RTL wijst er op dat voor een deskundige behandeling van de geschillen het van essentieel belang is dat exploitanten vertegenwoordigd zijn in deze geschillencommissie. RTL beveelt daarom aan om in het Wetsvoorstel op te nemen dat tenminste één van de arbiters in deze geschillencommissie moet zijn aangewezen door de exploitanten.

Non-usus - Art. 25e Auteurswet (art. 18 Richtlijn)

RTL adviseert om de tekst van het huidige art. 25e Auteurswet gelijk te trekken met de tekst van art. 22 Richtlijn. De Richtlijn hanteert een hogere drempel voor een beroep op de non-usus, omdat voor een beroep op de non-usus in de Richtlijn is vereist dat “*niet wordt geëxploiteerd*”, terwijl art. 25e Auteurswet de formulering “*niet in voldoende mate wordt geëxploiteerd*” hanteert. In de Overwegingen van de Richtlijn wordt zelfs gesproken van “*helemaal niet geëxploiteerd*”.

RTL is verder geen voorstander van het schrappen van de bepaling “*indien de wederpartij een zodanig zwaarwichtig belang heeft bij instandhouding van die overeenkomst dat het belang van de maker daarvoor naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid moet wijken*”. Deze bepaling brengt immers tot uitdrukking dat bij een beroep op de non-usus ook rekening dient te worden gehouden met de belangen van de wederpartij. De wederpartij kan -zeker bij complexe werken als een filmwerk- een zwaarwegend belang hebben om de overeenkomst in stand te houden.

Het schrappen van deze bepaling leidt tot onzekerheid in de filmsector. Juist voor deze sector is het van belang dat de investerende producent of distributeur over zekerheid beschikt ten aanzien van de exploitatierechten omdat deze rechten worden gebruikt als onderpand voor het aantrekken van externe financiering. De audiovisuele sector kenmerkt zich bovendien door een groot aantal makers die een bijdrage kunnen leveren aan een filmwerk. Een ander specifiek kenmerk is dat de totstandkoming van een filmwerk doorgaans zeer lange tijd in beslag neemt omdat er vele factoren zijn die voor vertraging kunnen zorgen. Deze wetswijziging zou derhalve een negatief effect kunnen hebben op de investeringen in films en productontwikkeling in de audiovisuele sector in het algemeen.

Overweging 80 Richtlijn maakt dit duidelijk waar zij ten aanzien van de non-usus bepaling stelt:

“*Aangezien de exploitatie van werken of uitvoeringen van sector tot sector kan verschillen, kunnen op nationaal niveau specifieke bepalingen worden vastgesteld om rekening te houden met de specifieke kenmerken van de sectoren, zoals de audiovisuele sector, of van de werken of uitvoeringen, waarbij met name wordt voorzien in termijnen voor het herroepingsrecht*”. En “*Om de rechtmatige belangen*

van licentienemers en verkrijgers van rechten te beschermen en misbruik te voorkomen, en rekening houdend met het feit dat een bepaalde tijd nodig is alvorens een werk of uitvoering daadwerkelijk wordt geëxploiteerd, moeten auteurs en uitvoerende kunstenaars het herroepingsrecht overeenkomst bepaalde procedurele vereisten en pas na een bepaald periode na de sluiting van de licentie of van de overdrachtsovereenkomst kunnen uitoefenen”.

RTL adviseert om de essentie van deze overwegingen over te nemen in het Wetsvoorstel of de Memorie van Toelichting danwel om de audiovisuele sector expliciet uit te sluiten van het recht op non-usus (hetgeen mogelijk is aangezien de Richtlijn er uitdrukkelijk voor heeft gekozen om de non-usus bepaling geen dwingendrechtelijke status te geven).